

В.О.Моляко висунув гіпотезу про стратегічну організацію процесу творчої діяльності. В дослідженні проектно-конструкторської діяльності вченим було виділено п'ять основних стратегій – пошуку аналогів, реконструювання, комбінування, універсальна і випадкових підстановок [3, 10].

Відповідно до стратегічної концепції організації процесу творчої діяльності, цей процес можна умовно поділити на три основних взаємопов'язаних цикли: еталонування, проектування, апробування.

Виділяючи ознаки творчого акту, практично всі дослідники творчості і самі творці підкреслювали його несвідомість, спонтанність, неконтрольованість волею і розумом, а також, зміну стану свідомості. Більше того, як відмічає В.Н.Дружинін, “творець завжди відчуває замешкання при спробі пояснити причину, джерело своїх фантазій” [2, 162]. “Творчий процес, - підкреслює І. С. Волощук, - обов'язково передбачає відрив мислення від буденної свідомості і перенесення його в площину теоретичного мислення (наукового, технічного, художнього і т. д.)... Має існувати якась піднімальна сила, яка в потрібний момент (момент творчого акту) здатна відірвати образ і спосіб мислення людини від звичного рівня і повернути назад в лоно буденного життя” [1, 11].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Волощук І. С. Науково-педагогічні основи формування творчої особистості / І. С. Волощук. – К. : Пед. думка, 1998. – 160 с.
2. Дружинин В. Н. Психология общих способностей / В. Н. Дружинин. – СПб. : Питер, 2000. – 368 с.
3. Моляко В. А. Психологические проблемы творческой деятельности / В. А. Моляко. – К.: Знание, 1990. – 16 с.
4. Пономарев Я. А. Психология творчества / Я. А. Пономарев. – М. : Наука, 1983. – 368 с.
5. Роменець В. А. Психологія творчості: Навч. посібник. 2-ге вид., доп. / В. А. Роменець. – К. : Либідь, 2001. – 288 с.
6. Сумбаев И. С. Научное творчество / И. С. Сумбаев. – Иркутск, 1957. – 186 с.
7. Український педагогічний словник. – К. : Наука, 1997. – С. 326.

Русенко Я. Г.

кандидат ветеринарних наук, доцент,
доцент кафедри психологічних та
педагогічних дисциплін ЮФ ТНЕУ

МОРАЛЬНІСТЬ ПРОФЕСІОНАЛА ЯК ОСНОВА СПРОТИВУ АНТИГУМАННИХ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ

Великий тлумачний словник сучасної української мови трактує моральність як відповідність поведінки людей нормам моралі, а професіоналізм як оволодіння глибинами якої не-будь професії. Звідси моральність залежить від рівня розвитку окремої спільноти та суспільства в цілому, а також цивілізації загалом. Нині у ХХІ столітті людство зіткнулося з рядом викликів, які несуть в собі серйозні протиріччя глобалізаційного та світоглядного характеру. Їх вирішення залежить від цінностей самої людини і рівня її професіоналізму в політиці, економіці, науці, культурі.

Перш за все необхідно зазначити, що людська цивілізація в силу науково-технічного прогресу, досягнень сучасних технологій суттєво розмила етнічні кордони між народами, формалізувавши їх у державні, які виконують функцію

географічну та економічну. Але залишила їх відкритими для експансії антигуманних глобалізаційних процесів. Ними є: зброя масового знищення, в першу чергу бактеріологічна та космічна, виробництво важких наркотичних речовин, виробництво фальсифікованих лікарських засобів, використання генетичних та інформаційних технологій з метою зміни свідомості й поведінки людини, а поряд з ними ряд технічних, біологічних, психологічних новинок, які залежно від світоглядних спрямувань осіб, котрі розпоряджаються владою і капіталом, можуть бути використані як на благо так і на зло людини.

Це означає, що людство вступило у новий етап цивілізаційного розвитку, де Земля, біосфера, надра стають єдиним домом для всіх, в якому проблеми кліматичного, техногенного, біологічного, ресурсного характеру стають предметом турботи та їх запобігання. Тому утворюються міждержавні союзи та об'єднання, розробляються глобальні програми їх діяльності, концентруються засоби і ресурси їх забезпечення.

Однак досвід і практика виявили, що спільноти, як і окремі люди підпорядковані не лише гуманним, але й над прибутковим стратегічним ресурсним цілям, релігійному фанатизму, націоналістичному, шовіністичному баченню своєї місії у світі. Тому в таких об'єднаннях людей, аж до державних, панує своя система цінностей, норми моралі та поведінки, які принципово відрізняються від моральних досягнень людства ХХІ століття. Такими досягненнями є цінність людського життя, дбайливе та бережне ставлення до тваринного й рослинного світу, права, честь і гідність самої людини, захист дітей тощо.

Світ, основним носієм якого є людина, завжди був полярним. Тому його потрясли постійні війни, але вони мали, як правило, локальний характер. Сьогодні полярність світу небезпечна тим, що

- а) конфлікти мають тенденцію перерости у глобальні;
- б) держави, які володіють засобами знищення планети є небезпечна кількість;
- в) можливість виготовлення такої зброї, наявність прагнення заволодіти відповідними технологіями намагається ще більша кількість;
- г) є достатнє число високих професіоналів у світі, котрі готові надати свої послуги будь-кому за високі матеріальні дивіденти, не говорячи про тих, хто в агресивних спільнотах свій талант і розум використовують для знищення життя і здоров'я людини.

Отже витoki зла беруть свій початок з окремих особистостей (політичних, наукових, технічних і т.д.) які є професіоналами у своїй діяльності і зразково володіють відповідними навиками та вміннями. Професіоналізм – вимога та необхідність сучасного суспільства, але його повинні випереджати духовність та моральність. Ці якості людини забезпечуються знаннями з історії, літератури, мистецтва, філософії, театрознавства і т.д. Ці ж якості мусять бути випробувані людиною у своїй життєдіяльності, щоб вона мала не лише інформацію про них, а переконання. Переконання наступають тоді, коли особистість десятки і сотні разів діяла згідно норми моралі (співпереживання, співдопомога, жертвовність) і в основу свого світогляду поклала гуманізм.

Таким чином, підготовка й виховання професіонала неможлива без гуманітарної та спеціальної складової й практикування на цих засадах певної діяльності. Тому професіоналами можуть стати лише ті, хто трудиться за покликанням, свої дії базує на філософії релігії і гуманізму, постійно вдосконалює свої вміння. Технічні чи виробничі фахівці, науковці, спеціалісти всіх профілів, яких сьогодні потребують офіси, організації, установи та інші виробництва, що не володіють гуманітарними чи християнськими вартостями є професіоналами навпаки які продукують зло й несправедливість серед людей. Власне ця категорія у світі і всі проблеми, з якими постійно бореться людство сьогодні це ІДіл,

наркаторговці, криміналітет, для України Російська Федерація та національні олігархи на яких працюють політики, журналісти, урядовці, державні діячі.

Моральність категорія не тільки етнічна. Сьогодні вона визначає рух багатьох процесів у нашій державі: у правовому полі, в економіці, в політиці, вона є віддзеркаленням суспільно-політичної думки, вказує на розвиток українського громадянського суспільства, фіксує місце України у світі. І треба визначити, що ті результати, яких українці добилися за двадцять років незалежності від російської культури та політики свідчать про незаперечне значення духовності у державному житті, яке не мало всі ці роки пріоритету серед найвищих керівників держави.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. - К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2001. - 1440 с.
2. Бісмарк О.М. Мысли и воспоминания. - 1940, Т.2, С. 237-244.
3. Гельвеций К.А. Сочинения. М. -Мысль. 1973, Тв. у 2-х том., Т1.С.305-32
4. Дзюба І.М. Нагнітання мороку. К., Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011. – 503 с.
5. Лазарев А.С. Расшифрованная библия. - К., «АСК.», 2002. - 1061 с.
6. Психология социальных ситуаций. Хрестоматия. Санкт-Петербург, Питер 2001. 403 с.
7. Сковорода Г. Тв. у 2-х том. Київ,» Наукова думка» К., 1973. -530 с.

Русинка І. І.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри психологічних та
педагогічних дисциплін ЮФ ТНЕУ

ПЕРЕГОВОРНА КУЛЬТУРА – ЯК ПРОВІДНА

В сучасному світі, що динамічно змінюється, важливе значення набуває переговорна культура у різних ділянках і серед діяльності людини. Видається значимим і необхідним здійснення аналізу переговорної культури, як особливого виду соціокультурної діяльності.

Під переговорною культурою ми розуміємо сукупність вмінь, які дозволяють повноцінно приймати участь у переговорному процесі з метою вирішення професіональних завдань.

Основним проблемним питанням переговорного процесу є: «Як люди можуть найкращим чином впоратися з розбіжностями». Тобто, це безконфліктне досягнення своїх цілей.

Що треба зробити, щоб ваша позиція, ваше бачення ситуації і шляхів її вирішення стали зрозумілими для співбесідника? Щоб він не просто вислухав, а й почув вас, і не просто почув, а позитивно відреагував на вашу пропозицію.

Починати треба з того, щоб дізнатися насамперед, як він думає, як працює з інформацією, і найголовніше яким чином опрацьована інформація впливає на його рішення і дії. Необхідно пам'ятати що, чужий розум можна заінтригувати, тільки здивувавши його нестандартними ходами.

За великим рахунком, переконувати когось – це не нав'язувати йому свої докази, хай і переконливі, а насамперед вирішувати в його інтелекті зневолювання його незгоди, щоб на вашу пропозицію він не міг сказати «ні».

Разом з тим, паралельно з переговорним процесом необхідно створити такий емоційний фон, таку «рамку» в стосунках з партнером, щоб він мимоволі включався і